

NAVODILA ŠTUDENTOM ZA IZBIRO IZBIRNIH PREDMETOV

Pripravil: Referata za študijske in študentske zadeve Fakultete za strojništvo

Maribor, julij 2024

Uvod

Spoštovane študentke, cenjeni študenti,

vstopate v del vašega študijskega procesa, kjer si boste lahko del svojega predmetnika krojili sami. To vam omogočamo preko sistema »izbirnih predmetov«. Do sedaj ste bili navajeni, da so bili na urniku samo obvezni predmeti, ki ste jih morali poslušati vsi. Takih predmetov bo tudi v nadaljevanju vašega študija še nekaj, določen del predmetov pa boste lahko izbrali sami iz nabora ponujenih izbirnih predmetov.

Izbirni predmeti so vsaj tako pomembni kot obvezni predmeti, na vsak način pa so lahko za posameznika izjemno koristni:

- z izbirnimi predmeti si lahko delno prilagodite svoj predmetnik oziroma poslušate vsebine, ki vas še posebej zanimajo,
- izbirni predmeti so lahko odlična osnova za izbiro teme za zaključno delo, saj vključujejo vsebine, ki vas še posebej zanimajo,
- če imate kadrovsko štipendijo vam lahko štipenditor pomaga pri izbiri tistih vsebin oziroma predmetov, ki vam bodo še posebej koristila pri zaposlitvi.

Vodilo pri odločitvi o izbirnih predmetih naj bo torej predvsem vsebina predmeta. Vsebino, učne izide ter kompetence, načine ocenjevanja in druge značilnosti izbirnih predmetov si skrbno oglejte pred odločitvijo. Nabor izbirnih predmetov z učnimi vsebinami najdete na spletni strani [moja.UM \(študijski programi\)](#).

Vse ponujene izbirne predmete bomo izvajali, bo pa izvedba prilagojena zanimanju študentov (glej poglavje Način izvedbe izbirnih predmetov).

Izbirne predmete boste izbrali ob vpisu v višji letnik. V nadaljevanju tega dokumenta se lahko natančno seznanite o možnostih in postopkih izbire ter načinu izvedbe izbirnih predmetov, da boste ob dejanski izbiri predmetov seznanjeni z vsemi ključnimi informacijami.

POSTOPEK IZBIRE IZBIRNIH KREDITNIH PREDMETOV OZIROMA UČNIH ENOT (Katere izbirne predmete lahko izberem, do kdaj in kako?)

Ob vpisu v 3. letnik morajo študenti izbrati izbirne kreditne predmete **najmanj v tolikšnjem obsegu ECTS kreditnih točk**, kot je to predpisano s študijskim programom. Pri tem je priporočljivo, da se predhodno posvetujejo s svojimi študijskimi tutorji ali mentorji letnikov. Pravila, postopki in roki za izvajanje izbirnosti so podrobneje urejajo *Navodila o izvajanju izbirnosti na Univerzi v Mariboru št. 012/2024/N 7/417-PU (v nadaljevanju: Navodila)*.

Študenti morajo izbrati predmete iz:

- NABORA IZBIRNIH PREDMETOV VPISANE SMERI**
(najmanj 6 vseh izbirnih ECTS kreditnih točk)
- NABORA IZBIRNIH PREDMETOV DRUGIH SMERI ALI SPLOŠNIH IZBIRNIH PREDMETOV VPISANEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA**
(največ toliko ECTS kreditnih točk, kot to dopušča posamezni študijski program)

c) **NABORA PROSTE IZBIRNOSTI »PROSTO IZBIRNI PREDMET«**
(6 ECTS kreditnih točk)

V okviru proste izbirnosti lahko študentje izbirajo predmete iz:

- nabora izbirnih predmetov vpisane smeri (A. programska oz. strokovna izbirnost),
- nabora izbirnih predmetov drugih smeri ali splošnih izbirnih predmetov vpisanega študijskega programa (A 1. druga programska izbirnost),
- ponudbe izbirnih predmetov drugih študijskih programov matične članice (B. Fakultetna izbirnost) 1. stopnje domačih ali tujih študijskih programov,
- ponudbe izbirnih predmetov študijskih programov drugih članic UM (C. Medfakultetna izbirnost) 1. stopnje domačih ali tujih študijskih programov,
- ponudbe izbirnih predmetov ponujenih v okviru kreditno ovrednotene obštudijske dejavnosti (D. Kreditno ovrednotena obštudijska dejavnost)
  - *Izbirni predmeti v okviru Kreditno ovrednotene obštudijske dejavnosti Univerze v Mariboru (D. Kreditno ovrednotena obštudijska dejavnost)*
  - *Izbiri izvedete najkasneje do roka, ki je naveden v objavi oziroma razpisu obštudijske dejavnosti za posamezno študijsko leto.*
  - *Nabor predmetov obštudijske dejavnosti UM je za vsako študijsko leto objavljen na spletni strani Univerze v Mariboru.*
  - *Če želite kreditno ovrednoteno učno enoto v okviru obštudijske dejavnosti uveljaviti kot prosto izbirni predmet akreditiranega študijskega programa, v katerega ste vpisani, izberete učno enoto s področja obštudijske dejavnosti iz nabora izbirnih učnih enot v spletnem AIPS-u (steber D)*
  - *Če se študent želi odjaviti od izbrane učne enote obštudijske dejavnosti, lahko to stori kadarkoli, razen v primeru, če si je učno enoto obštudijske dejavnosti izbral namesto prosto izbirne učne enote, v tem primeru se lahko odjavi do **15. oktobra tekočega študijskega leta!***
  - *Za vse ostale, ki želite učno enoto v okviru kreditno ovrednotene obštudijske dejavnosti uveljaviti kot dodatno učno enoto, se na razpis prijavite s prijavnico, ki je del razpisnega besedila (priloga k Razpisu).*
- ponudbe izbirnih predmetov na drugi univerzi (E. Možnost izbire katerekoli učne enote na drugi univerzi)

Izbiri izvedete najkasneje do roka, ki je določen za oddajo vpisne dokumentacije (**konec septembra tekočega leta**).

Izbirne predmete izberete pri opravljanju e-vpisa v AIPS-u znotraj razpoložljivega nabora izbirnih predmetov.

Ali je na vašem študijskem programu omogočena izbirnost drugih študijskih programov / smeri, ter v kakšnem obsegu, lahko preverite v kreditni brošuri vašega študijskega programa, pod točko Postopek izbire prosto izbirnih predmetov. Kreditne brošure so dosegljive na spletni strani [FS UM – Kreditni sistem študija](#).

Koliko ECTS v okviru izbirnih predmetov moram izbrati?

Študenti si izberete toliko ECTS, kot je predvideno po študijskem programu, lahko pa si izbere tudi več. Vsak izbran predmet je študijska obveznost, ki je naknadno več ni možno spreminjati oziroma brisati.

Izbirni predmet Projektno delo

Nekateri študijski programi nudijo možnost **izbirnega predmeta Projektno delo**. V mesecu juliju bodo na spletni strani FS (<http://www.fs.um.si/studij/izbirni-predmet-projektno-delo/>) objavljene projektne teme za tekoče študijsko leto. V primeru, da boste ob e-vpisu izbrali predmet Projektno delo, je potrebno pri oddaji vpisnega lista oddati tudi izpolnjen in podpisan *obrazec Izjava o prijavi na projekt* (obrazec podpiše študent in predavatelj-nosilec projektne teme). Minimalno zahtevano število študentov za izvedbo projektne teme je štiri. Če se na določeno temo prijavijo manj kot štirje študenti, se projektna tema ne izvede. Študente pozovemo, da spremenijo projektno temo, ali izberejo drug izbirni predmet.

Način izvedbe izbirnih predmetov

Izbirni predmeti se bodo izvajali v skladu s 15. sklepom 22. redne seje Senata Fakultete za strojništvo, z dne 10. 5. 2017:

1. Posamezen izbirni predmet se bo izvajal **v polnem obsegu kontaktnih ur**, predpisanih z učnim načrtom, če ga bo izbralo **najmanj 20 študentov**. Izjeme so vsi tisti izbirni predmeti določenega študijskega programa, ki so na drugem študijskem programu obvezni predmeti – v tem primeru se bo izbirni predmet izvajal v polnem obsegu.
2. Kadar bo izbirni predmet ali modul izbralo **10 do 19 študentov**, se bo izbirni predmet izvedel strjeno v obsegu **30 KU**.
Če je število kontaktnih ur (v nadaljevanju KU) pri izbirnem predmetu manjše ali enako 30 KU, se izvede tako, kot je predpisano v učnem načrtu.
Če je število KU pri izbirnem predmetu večje od 30 KU, se izvede 15 ur predavanj in 15 ur vaj. Različne vrste vaj se izvedejo v razmerju, ki je opredeljeno v učnem načrtu.
Preostale KU se bodo izvedle v obliki samostojnega dela študenta z usmerjanjem in po navodilih izvajalca.
Razporeditev ur predavanj in vaj se lahko izjemoma spremeni na pisno prošnjo nosilca predmeta z ustrežno utemeljitvijo, ki mora biti oddana najkasneje do 30. junija tekočega leta. Spremembo odobri prodekan za izobraževalno dejavnost.
3. Kadar bo izbirni predmet ali modul izbralo **6 do 9 študentov**, se bo izbirni predmet izvedel strjeno v obsegu **20 KU**.
Če je število KU pri izbirnem predmetu večje od 20 KU, se izvede 10 ur predavanj in 10 ur vaj. Različne vrste vaj se izvedejo v razmerju, ki je opredeljeno v učnem načrtu.
Preostale KU se bodo izvedle v obliki samostojnega dela študenta z usmerjanjem in po navodilih izvajalca.
Razporeditev ur predavanj in vaj se lahko izjemoma spremeni na pisno prošnjo nosilca predmeta z ustrežno utemeljitvijo, ki mora biti oddana najkasneje do 30. junija tekočega leta, in z odobritvijo prodekana za izobraževalno dejavnost.
4. Kadar bo izbirni predmet izbralo **5 ali manj študentov**, se bo predmet izvajal v obsegu **število študentov * 3 KU predavanj, vendar maksimalno 10 KU**. Preostale KU se bodo izvedle v obliki samostojnega dela študenta z usmerjanjem in po navodilih izvajalca.

Spremembe izbire izbirnih predmetov morajo biti izvedene najkasneje do 20. oktobra tekočega študijskega leta.

Kje dobim več informacij?

V primeru dodatnih vprašanj, se lahko obrnete na Referat za študijske in študentske zadeve v času uradnih ur ali po elektronski pošti referat.fs@um.si.